

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaadása vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Méhészek vándorgyűlése

és a magyar méhészet.

A német, osztrák és magyar méhészeknek f. hó 19-24-ik napjain Budapesten megtartandó kiállításal egybekötött 55-ik vándorgyűlése hazai méhészetünk életében rendkívüli jelentőséggel bír nem csak azért, mert a külföldi méhészek előtt, hazai méhészetünk fejlődését, amely az utóbbi évek alatt eléggé jelentékeny, bemutatjuk, hanem azért is, mert ezen a vándorgyűlésen fog megalakítani a Méhészeti Egyesületek Országos Szövetsége is. Érthető tehát, ha hazai méhészeink oly rendkívüli érdeklődéssel néznek a vándorgyűlés lefolyása elé.

A német, osztrák és magyar méhészek vándorgyűlése harmadizben fog magyar földön lefolyni. 1890-ben határoztak el a magyar méhészek Ambrózy Béla báró kezdeményezésére, hogy csatlakoznak a német és osztrák méhészek vándorgyűléséhez és 1892-ben Budapesten meg is volt tartható az első ily vándorgyűlés, amelyet 1902-ben követett a temesvári. A vándorgyűlés ezen nemzetközi jellegű szervezetének célja, hogy a három állam méhészei közvetlen érintkezésükkel tárgyalhassák meg a méhészet terén szerzett újabb tapasztalatokat és a kifejlődött vitában kifejeztesedett eredményt a vándorgyűlés után saját honában kiki szélesebb körben terjeszthesse.

A német, osztrák és magyar méhé-

szek 55-ik vándorgyűlése, amely József kir. herceg védnöksége alatt áll, a méhészetet érdeklő számos oly tárggyal fog foglalkozni, amely vagy eldöntésre vár, vagy pedig az újabb tapasztalatok ismeretével a végleges eredményhez egy lépéssel közelebb viszi a kérdést. Ugy a német, mint a magyar méhészek közül számosan jelentettek be előadásokat, amelyek a vándorgyűlés napjait teljesen igénybe fogják venni és amelyek különös súlyt adnak a vándorgyűlés lefolyásának.

A méhészet, éppen úgy, mint bármely mezőgazdasági ág, csakis rendszeres megfigyelésen alapuló kísérletekkel fejleszthető tovább. Mennél jobban fejlődik a méhészet ügye, annál inkább érzik is ezt a méhészet apostolai és azért mindinkább előtérbe nyomul a méhészeti megfigyelő állomások szervezése. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület a múlt évben kezdte meg a megfigyelő állomások bevezetését. Azok végleges szervezetének megállapítása és szélesebb alapokra való fektetése azonban a vándorgyűlés feladata lesz, amelyen a magyar méhészek igénybe vehetik a német méhészetnek e téren szerzett gyakorlati tapasztalatait.

A kontinensen alig van még egy állam, amely a méhészetnek oly kitűnő talaját szolgálhatna, mint Magyarország és mégis azt kell tapasztalunk, hogy — bár e téren az utóbbi évek folyamán

némi haladásunk tagadhatatlan — nem tudjuk oly népszerűvé és elterjedté tenni mint ez kívánatos volna. Állami propagandával, a vándortanítói intézménnyel nem sok eredményre lehet kilátásunk, egyrészt mert az állam feladata nem lehet a propaganda, másrészt pedig a méhészeti vándortanítók, ha igazán megakarnak felelni hivatásuknak, nem szakíthatnak maguknak arra időt. Társadalmi uton kell a méhészkedés iránti kedvet felébreszteni és a vele járó foglalkozást népszerűvé tenni.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület e cél érdekében hívta föl a gazdasági egyesületeket méhészeti szakosztályok alakítására, amelyeknek bevonásával és a már fennálló méhészeti egyesületekre való támaszkodással kívánja az Országos Magyar Méhészeti Egyesület a méhészek orsz. szövetségét megalkotni. Egy ily széles alapokon nyugvó szövetség a méhészet iránti kedv felébresztésével és népszerűsítésével megbecsülhetetlen szolgálatokat tehet. Ezt megvalósítandó fog a most megtartandó méhészeti vándorgyűlés a kérdéssel foglalkozni és fogja a magyarországi méhészek szövetségét megalkotni.

Mert ily, a magyar méhészet életébe vágó fontos kérdések kerülnek a vándorgyűlésen tárgyalásra, kívánatos, hogy a magyar méhésztársadalom azon nagy számban vegyen részt, de meg azért is, hogy a külföld méhészei lássák, hogy

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Levélhullás előtt.

Minden tavasszal nyílnak a virágok,
 Nyáron pompáznak, ősszel hullanak.
 S hegyek ormain és a völgyek mélyén
 Kápráznak az arany napsugarak.

A földre bársonyos pázsitok borulnak,
 Es lomboznak a bokrok és a fák,
 A madarak is gondtalanul, vígan
 Töltik az élet fonséges nyarát.

Csak nekem nem jut a tavaszból, nyárból,
 Lelkém szomorú, magára hagyott
 S a nap, mely mindent virulásra készítet
 Engem elharvaszt, mert: ember vagyok.

Tavaszi fényben, nyári sugárzásban,
 Kihal szivemből: mámor, vágy öröm,
 S akár egy árnyék nesz nélkül, nyugodtan
 Levélhullás előtt elköltözöm...

Peterdi Andor.

A pápák története.

— A nagy közönség részére írta: Chobot Ferenc rákos-palotai plébános, B. Szűz Máriáról nevezett hatvani c. prépost. Rákospalota, 1909.

526 oldal. Ára díszes vászonkötésben 8 korona.

Chobot Ferenc neve nem ismeretlen már a magyar közönség előtt. Három kötetes hatalmas Egyháztörténete által, a toll fegyverével küzdő egyházi férfiak első sorába emelkedett s már mint elismert nevű egyháztörténetíró bocsátja közre második e nemű nagyobb szabású munkáját, a Pápák történetét.

A Pápák története az előbb megjelent Egyháztörténelemhez kapcsolódik s mégis teljesen önálló mű. A szerző az egyháztörténelem megírása után azt vette észre, hogy különösen az első 13 századbéli pápákról még sok megírni való akad a nagyközönség számára azon felül is, a mit már háromkötetes művében megírt. Érezte irodalmunknak azt a hiányát is, hogy nincs magyar nyelven a pápák történetét tárgyzó munka. Hozzájárult egy szubjektív ok is: a szerző édes anyjának halála. A súlyos csapás okozta fájdalmat a munka volt hivatva enyhíteni — s Chobot megírta a pápák történetét.

Ma, mikor az egyház ellen annyi hazug támadással igyekeznek hangulatot kelteni, a mikor egyre jobban kitűnik, minő káros a közönség nagy tájékozatlansága egyházi dolgokban, kétszeresen örvendetes jelenség Chobot művének megjelenése. Nemcsak irodalmunk egyik erősen érezhető hiányát tölti ki ez a munka, hanem egyúttal a hitvédelemnek is ha-

talmas fegyvert nyújt kezébe: a történeti igazságot.

Óriási az az anyag, a melyet Chobot munkája felölel; ekkora anyagnál nemcsak a szükségesség és a használhatóság kiszemelése, hanem a kiszemelt anyag elrendezése is nagy gondosságot, figyelmet és szaktudást igényel. És Chobot Ferencben megvannak mindezek a tulajdonságok. A hatalmas anyagot pompásan tudta úgy kiválogatni, hogy minden egyes pápa történeti egyénisége kidomborodjék Szent Pétertől X. Piusig. A mellett a pápák egyéniségét beleállítja az illető kor környezetébe s kimutatja az egyes pápák hatását koruk történetére.

A pápák történetét a szokásos egyháztörténeti korszakok szerint csoportosítja a szerző. Minden egyes korszakot egy-egy igen sikerült, tömörre fogott korrajzzal vezet be. Elejétől végig, úgy a korrajzokban, mint az egyes életrajzokban szigorúan tárgyilagos, ment minden elfogultságtól. Nem hallgat el a szomorú korszakokból sem semmit, de éppen mert semmit sem hallgat el, mert a tiszta igazságot adja mindenütt, ezzel a minden oldalról megvilágított igazsággal mutatja meg legjobban, hogy a katolikus egyház valóban Krisztus igaz anyaszentegyháza, melyen beteljesült a jóslat, hogy a pokol kapui sem fognak erőf venni rajta.

Még egyet. Chobot Ferenc munkáját a művelt közönségnek szánta. Annak a közön-

nálunk a méhészet nem mostoha gyermek, hanem gazdatársadalmunknak a többi gazdasági üzemágakkal legalábbis egyenlő bánásmódban részesülő szülöttje.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a vándorgyűlés és kiállítás iránt nemcsak Európában hanem, Amerikában is élénken érdeklődnek. A kiállításra mindennap újabb és újabb jelentkezések érkeznek, e mellett többen disztárgyakat ajánlottak fel a kiállítók jutalmazására. A külföldi méhészet-egyesületek is számos tárgyat ajánlottak fel a rendezőségnek, amely minden tekintetben megadja a felvilágosításokat, ha bárki egy egyszerű levelezőlapot intéz a vándorgyűlés irodájához, melynek címe: Budapest, V. Földművelésügyi minisztérium.

A spanyol kulturharc.

Alfonz király és a francia miniszterelnök.

Páris, augusztus 12. Az Epoke című madridi lap egy beszélgetésről ad hírt, a mely Alfonz király és Briand francia miniszterelnök között folyt le a királynak a rambouilleti látogatása alkalmával. A lap szerint a miniszterelnök azt tanácsolta a királynak, hogy ne idézzen elő szakítást a Vatikánnal.

— Mi, — mondotta Briand, — Franciaországban is tovább mentünk a harcban, mint akartuk. De mégse került volna kenyértörésre a dolog, ha a Vatikán nem kezdett volna hamis taktikát. Spanyolországban azonban más a helyzet, mint nálunk volt. Ott el lehet kerülni a szakítást.

A lap megjegyzi, hogy a francia miniszterelnök tanácsát követni kell, de mégis kételkedik, hogy a beszélgetés tényleg így történt volna.

Madrid, augusztus 12. Ausztria-Magyarország vatikáni nagykövetségének vezetője hír szerint az osztrák kormány utasítására azt tanácsolta a Szentzséknak, hogy a spanyol ügyben a mérséklet utján haladjon.

ségnek, mely érdeklődik egyháza történelmére, és melynek van is megfelelő műveltsége ahhoz, hogy egy ilyen komolyabb, magvasabb olvasmányban élvezetet találjon. Nem lehetett egészen száraz tudományossággal kezelni a feldolgozandó anyagot, de viszont a népszerű, könnyű olvasmány színvonalán sem lehetett maradni. A kettő közt a középutat Chobot pompásan eltalálta; művének színvonala komoly, tudományos, előadása pedig mindvégig érdekfeszítő.

A ki aránylag rövid idő alatt két ilyen hatalmas munkát irt meg, mint Chobot Ferenc Egyháztörténete és a Pápák története, annak munkakedvétől, aszorgalmától és írói képességétől még joggal várunk sokat a magyar irodalom gazdagítására és az egyház javára.

Munkáját, melynek tartalmához méltóan diszes a kiállításra is, melegen ajánljuk a nagyközönség figyelmébe. Külön felhívjuk rá a katolikus iskolák igazgatóinak s a katolikus ifjúság pártfogóinak figyelmét. Komoly, törekvő felsőbb osztályú középiskolai ifju nem kaphat a kezébe kedvesebb és hasznosabb ajándékkönyvet, mint Chobot Ferenc valamelyik egyháztörténelmi munkája, az Egyház történet, vagy a Pápák története.

A két munka együtt kötve 32 korona helyett 30 koronáért rendelhető meg a szerzőnél Romhányban (Nógrádmegye).

Mi történjék a régi kórházzal. A megyei tisztviselők telepe.

Mozgalom a lakásuzsora ellen.

Számtalan esetben kimutatták már, hogy a nagyvárad lakásviszonyok mindenben Budapestet követik. Szinte bihetetlen módon szöknek fel évnegyedről évnegyedre a lakásárak. A házigazdák, bár ők is tul vannak terhelve az adók különböző nemeivel, azonban ők ezt nem érzik meg.

Az ő számításait az adók emelése nem változtatja. Ha az adót emelik, ők is emelik a házbért, mert nekik az a fő, hogy az ő tiszta jövedelmük meg legyen.

Szerintök az adó ellenében nyert csatornát, kövezést, vízvezetékét és kitudja még mit nem a lakók élvezik, hát fizessék is meg, hogy ebben a megfizetésben benne van a háziur által élvezett járda és más bére is, az nagyon természetes. A lakó a háziurak előtt egy jó alany, amit egészen a butoriicitálásig lehet srófolni. A háztulajdonos az ur, aki magánál nagyobb lényt a földön nem ismer.

A lakás drágaságot pedig elsősorban a tisztviselők érzik meg legjobban. Az ő lelkükkel egyáltalán nincs arányban az a nagy házbér drágaság, ami Nagyváradon uralkodik. A tisztviselő ha csak a lakbéréből akar lakást kivenni magának, akkor nem kap megfelelő lakást, ha pedig minden tekintetben kifogástalan lakással akar rendelkezni, akkor még meg kell duplázni a házbért a fizetéséből.

Az augusztusi felmondási évnegyedben megint nagy stájerolások voltak. A háztulajdonosok, mintha csak utazni akarnának a megyei tisztviselőkre, most augusztus elsején legalább is háromnegyed részüknek 100—200 koronával emelték fel a házbért. E horribilis stájerolásra a tisztviselők azzal feleltek, hogy felmondták a lakást és addig is míg másképpen javíthatnak, helyzetükön lehetőleg a város külterületein béreltek házakat.

Mivel pedig a lakásviszonyok valósággal türhetetlenné lettek, a megyei tisztviselők nagyszabású mozgalmat indítottak, hogy állandó lakással biztosítsák magukat. A mozgalom célja az, hogy megyei tisztviselő telepet létesítsenek. A megyei tisztviselőtelep megvalósítására most van a legkedvezőbb alkalom. Ugyanis a jelenlegi megyei közokórház telke felett még nem döntött véglegesen a vármegye.

Eddig különböző tervek vannak a telek értékesítésére vonatkozólag. Hír szerint részvénytársaság akarja magának megszerezni a telket, hogy azt felparcellázza, alapos jövedelmet szerezzen magának. Eből a vármegyének egyáltalán semmi haszna sem lesz, csupán a rendes értékét nyeri meg a teleknek.

A megyei tisztviselők mozgalmának az a célja, hogy a kórházat ne adja el a vármegye, hanem létesítsen ott a tisztviselők részére lakásokat. A terv elő semmitéle akadály nem gördül. A vármegye garantálva van minden tekintetben a tisztviselők lakbérére által, viszont a tisztviselők elő nem sorolható kellemetlenségektől lennének megmentve.

A vármegyének kevés befektetés kellene hozzá, hogy a kórház épületeit megfelelően alakíttatná át. Az alakítás inkább a belső munkálatokban, a beosztásokban nyilvánulna meg. Új épületre alig volna szükség. Ezek a

kiadások nem sokba kerülnének és a vármegye nem is fizetne rá, mert a tisztviselők lakbérére busásan meghoznák a kiadásokat, a telek árval egyetemben. Sőt még jó jövedelme is lenne a kórház-alapnak, melynek növeléséről állandóan gondoskodni kell a megyének.

A mozgalom vezetői a szeptemberi közgyűléshez fogják beadni kérelmüket a tisztviselőtelep ügyében és az előjelekből következtetve, igen kecsegtető kilátások vannak a megyei tisztviselőtelep létesítésére.

Szobor, vagy pad?

József főherceg döntése a margitszigeti Arany János-szobor ügyében.

Immáron két esztendeje, hogy országos örömet keltett József főherceg egy nemes elhatározása. Arról volt szó, hogy a felséges ur spontán ötletéből kifolyólag szobrot emeltet a Margitszigeten Arany Jánosnak, annak a magyar költőnek, aki a maga művészetében örök emléket biztosított a nádor családjának. Különös érdekességet kölcsönözött ennek az elhatározásnak az időpont, amelyben fakadt. A Margitsziget eladása idején történt a dolog és voltak, akik poétikus vonást találtak abban, hogy József főherceg Arany János márványemlékével bucsuzik el családjá kedvenc birtokától.

A terv kissé feledésbe merült, de azért bizonyos volt, hogy a felséges ur megvalósítja és pedig oly módon, amely nemcsak hozzá méltó, de egyszersmind ahhoz az általános nemzeti lelkesedéshez is, amely az egész nyilvánosságban fogadta.

József főherceg a napokban fogja fölkeresni Strobl Alajos műtermét, hogy a tervezet dolgában döntsön. Két mintát fog látni: az egyik ülve ábrázolja az idős Arany Jánost, a mint elmerengve tekint maga elé, — a másik pedig egy terraszírozott márványpad, amelybe csak egy mellszobor illeszkednék bele. A döntés mindenestre a főherceg uré, de úgy véljük, hogy a második terv mellett csupán financiális szempontok érvelnek, míg az első — Arany János ülő alakja — sikerült megoldás esetén mindenképpen érvényesülne az idylli környezetben.

Egy fővárosi lap olyan megoldást vet föl, amely kifejezésre juttatná a boldogult József főherceg és Arany János között való barátságot, amelyből különben maga a szoboreszme származik, annál is inkább, mert ez a kettős szobor gyönyörű relációba állítaná a Habsburg-családot a magyar irodalommal.

Arany Jánosnak már van szobra Budapestén és József főhercegnek is lesz. Mindegyik mást jelent a nemzetnek. De Arany és József főherceg kettős szobra az indulatok egy egész különös áradatát ébresztené a szemlélőben... Képzeljétek el magatoknak, hogy a mint a Margitsziget napsugaras utjain haladtok, egyszerre a következőképp tárul szemetek elé: ott ül a tölgyek alatt az öreg Arany János, elmerengve tekint maga elé, a mint kezéből félig kicsuszik a könyv, előtte pedig József főherceg elegáns, magas alakja, katonasípkával a fején, bottal a kezében, a mint a költőt köszönti...

Az a különös szempont, hogy a főherceg nem emeltet szobrot édes apjának, ebben az esetben nem érvényesülhet, — elvégre arról van szó, hogy a fiu hódolatában kifejezésre juttassa a magyar királyi és a magyar költő barátságát.

A revolveres férj.

Az asszony még mindig eszméletlen.

A rendőrség befejezte a nyomozást.

Márton Béniné, a csütörtöki revolveres merénylet áldozata, még tegnap is annyira rosszul volt, hogy a rendőrség nem tudta kihallgatni. A csütörtöki merényletről, illetve annak lefolyásáról Kajtor Eszter 11 éves kislány tud a legtöbbet mondani.

Ő látta, amint sógora, Márton Béni az udvarjokba bement. Kajtor Istvánné figyelmeztette Márton Bénit, a vejét, hogy távozzék a lakásból, amire Márton Béni azt felelte, hogy mindjárt el fog menni.

A kis leány hallotta továbbá a férj és feleség közötti beszédet is. A férj kérte feleségét, hogy az egyik gyermeket adja hozzá, amit az asszony megtagadott azzal, hogy talán azt is meg akarja ölni.

Hallotta a kis leányka azt is, midőn Márton Béniné kérdezte a férjétől, hogy miért akarta a multkor meggyilkolni, amire a férfi azt felelte, nem akarta ő, csak nagyon szereti.

Kajtor Eszter azután eltávozott a beszélgető házaspártól és körülbelül 10—15 lépés távolságra látta egy pár perc múlva, hogy Márton Béni egyik kezével a feleségét átkarolta, másik kezével pedig revolverét vette ki a kabátja zsehből. Amidőn az asszony észrevette, hogy férjénél revolver van, segítségért kiáltott, mielőtt azonban a házbeliak segítségére sietettek volna Márton Béni revolverét felesége szívére irányozta és elsütötte.

A golyó azonban célt tévesztett és Mártonné karjába furdott. Márton Béni ekkor még egy lövést tett feleségére, mely az asszony fejét érte.

A lövés zajára kiszaladt Kajtor Istvánné és leányát hanyat fekve találta. Közelébe azonban nem tudott menni, mert Márton Béni reakciót, »igen agyonlöttem a feleségem, jöjjen közelebb, maradt még magának is golyó«. Kajtor Istvánné ezután kérlelni kezdte Márton Bénit, hogy távozzon el amit az azután meg is is tett.

A rendőrség az ügyben a nyomozást befejezte, s az iratokat át fogja tenni a kir. ügyészséghez.

UJDONSÁGOK.

VILÁGOS.

1849. augusztus 13-ának, a gyászos emlékü világi fegyverletételnek van ma a hatvanegyedik évfordulója.

»Világosnál, Világosnál
Huszárok könnyeznek» . . .

mondja a népdal.

Igen, a szegény katonák sehogysem bírták megérteni, hogy miért kell lerakniok a fegyvert, mikor még 30 ezren vannak felfegyverkezve, ágyukkal ellátva.

De Görgey a fővezér jól tudta mit csinál. Elég sok drága magyar vér folyt már addig is, miért kelljen még egy vérfürdőt reudezni, mikor ugyis veszve a szabadság.

61 év perspektíváján keresztül nézve és ítélve meg a világi fegyverletételt, most már

a történelem elfogulatlan ítélőszéke előtt meg van állapítva, hogy e szomorú fegyvertény nem árulás, hanem az előzőleg történtek logikus következménye volt.

A nemzetek története s a köznépi lelki világa és gondolkodásmódja arról tesznek tanúságot, hogy a nagytömeg e szigorú causalis connexió folytán beállott helyzetet vagy véletlen esélynek, vagy — főleg szabadságharcoknál — árulásnak minősíti.

Igy volt és van ez Görgeyvel is. És az ősz hadvezér, akinek az 1849. évi tavaszi hadjáratát külföldi katonai akadémiákon mint elsőrendű taktikai eljárást tanítják 94 évvel vállán még mindig férfias nyugodtsággal viseli az árulás vádját azok részéről, akik nagyon felületesen ítélnek meg még ma is a történeteket.

De azért büszkén hajthatja fejét a sirba annak idején — adja az Ég, hogy még hosszú idő múlva — a genialis hadvezér. Neve már most is a legelső hadvezérek mellett áll a történelemben.

A mai generáció már alig érti meg az akkor történeteket. Ma már nem fegyverrel vívják a nemzetek függetlenségi törekvéseit, hanem gazdasági uton. Ha egy nemzet gazdaságilag teljesen független, akkor politikailag is azzá teheti magát abban a percben, amelyikben akarja.

Ma 61 év múlva ismét világi napokéülünk. Most történt meg a függetlenségi eszmék és törekvések fegyverletétele, illetve helyesebben elnyomása a hatalom által.

De ami késik, nem mulik. Az idő lassan megérlel mindent. Ma nem fegyverrel kell küzdeni hazánk boldogságáért, hanem szellemi és testi munkával, megfogadván a költő szavát, hogy

Hass, alkoss, gyarapíts
S a haza fényre derül.

*** Csillaghullás.** Augusztus 8-ika s 15-ike között a természetnek egy gyönyörű tűzijátékában gyönyörködhetünk. Földünk most a kisebb nagyobb fényben ragyogó néhány pillanatra világító, majd hirtelen kialvó, úgy szóló, nycm nélkül eltűnő hallócsillagok megzámolatlan sokaságából álló két nevezetes raján fog keresztül haladni és pedig a Perseidák csoportján keresztül. Holdunk a rajátvonulás alkalmával a kora esti órákban tér nyugvóra s így a földön tiszta éjszaka esetén zavartalanul élvezhetjük a gyönyörű tűzijátékot, bámulhatjuk a hullók fénypompáját, a mint keresztül-kasul látszólag minden rend nélkül világítják meg a csillagos eget.

*** Soroznak a megyében.** A berettyóújfalui járásban tegnap tartották meg a sorozást. A polgári elnök Balogh Elemér volt, míg a katonaság részéről Erbert őrnagy jelent meg. Előállott összesen 707 legény s besoroztak közülük 162-öt. Önként jelentkezett 10 legény. Ma a derecskei járásban folytatják a sorozást, amelyen Fráter Barnabás alispán fogja a polgári hatóságot képviselni.

*** Pótmunkálatok a pályaudvaron.** A pályaudvar kibővítési munkálatai már vége felé járnak. A nagyszabású pályaudvaron ugyszólván minden épület és utrész új. Új lakást kaptak a gépek, a kocsik, a műhelyek. És most, hogy már az utolsó munkálatoknál tartanak kiderült, hogy az egyik legfontosabb része a pályaudvarnak, ahol milliók szoktak őriztetni a gépház kicsi. A nagy pályaudvaron ugyanis egy 28 gép betogadására alkalmas gépház építettek és most ez a gépház az időközben megnövekedett forgalom folytán oly kevés-

hogy még egy gépház kell építeni. Az új gépház építéséhez hozzá fogtak, még pedig oly nagy apparátussal, hogy az új épület a többi épületekkel egy idejűleg lesz kész.

*** Erdőssy főispán afférje.** Az Erdőssy Sándor marosvásárhelyi főispán ügyében megalkult becsületbiróság tudvalevőleg gróf Tisza Istvánt kérte fel elnökül. Miután azonban Tisza az elnökséget most nem vállalhatta, a becsületbiróság báró Bornemissza Elemért kérte fel elnöknek. Bornemissza az elnökséget elvállalta és mihelyt gróf Teleky Marosvásárhelyre érkezik, a becsületbiróság megkezdí tárgyalásait.

*** Biharvármegye a délmagyarországi vízkárosultaknak.** Az ismeretes délmagyarországi vízkatasztrófa károsultjainak felsegélyezésére Biharvármegyében is megindították a segély akciót. A megyében megindult mozgalom nem valami kedvező eredménnyel járt. Mindössze két községből jött be valamely segély. Tenkéről befolyt 169 korona, Székelyhidről 129 korona.

*** Az új százkoronás.** Ujlesztendőre meglepetést tartogat a számunkra az Osztrák-Magyar Bank. Behívja régi százkoronásokat és újra, sokkal tetszetősebb külsejűre konvertálja. Azoknak a keveseknek, akiket illet, elmondjuk már most, hogy milyen lesz az a finom papír, amelyet Popovics, Heinrich és Pranger autogramjai tesznek és közkedvelték. A bankjegyek — mint a hivatalos lap mai száma közli — rétalakja 163 milliméter széles és 108 milliméter magas, vízjegy nélküli papíron lesz nyomtatva, egyik oldalán magyar, a másikon német szöveggel. A kékszinű jegykép két részből áll. A jobb oldali nagyobb részen mind a két oldalon derékszögű keretben, a felső balsarokban a magyar címer, illetőleg a babérral övezett ausztriai sas látható. Jobbra ettől egy olyan eszményi alak mellképe van, amelynek alsó része a kép egész szélességét elfoglalja. A kép alsó részét elfogják a fentnevezett eszményi alak válla és egy virágfüzé, melyet ez a két kezével tart. A háttér, az alak ruhája és virágfüzér guilochetechnikai módon vannak ábrázolva. A keret felső része egy nagyobb középrozettából áll, melyen két tojásdad alakú >100< as számot tartó rozetta látható. Alatta van a bankjegy szövege és a cégjegyzés.

*** Halottrablás a góthai hamvasztóban.** A híres góthai halottrablásban tegnap párját ritkító tablás történt. Halberstadtban meghalt egy milliomos orosz nő, akit drága ezüstveretű koporsóban, tele ékszerekkel szállítottak Góthába, hogy elégessék. Hozzá tartozói elkisérték a krematórium kapujáig, ahol számot adtak a koporsóról és azt mondták, hogy jöjjenek egy félóra múlva. Félóra múlva eljöttek a hozzátartozók, de csak éppen huszonnégy óra múlva engedték be őket. Akkorra már megtörtént a nevezetes aktus, a szegény grófnő porai már álltak a polcon egy kis üvegburában. Ellenben a koporsó és a tizezreket érő ékszerek nem voltak sehol. Azt egyszerűen elrabolták. Hogy ki rabolta el, azt most kísérli kinyomozni a góthai rendőrség.

*** A Pece beboltozása.** A Pece-patak beboltozásának munkálatait, már mint irtuk, Rosenberg Izsó vállalkozó már megkezdte. A Rhédey-kert mellett erősen dolgoznak a meder mélyítésén, ahová a nagy kaliberű betoncsatornákat elhelyezik. A Pece vízének egy részét Csillagvárosnál már az új külső Pecemederbe, az ugynevezett árapasztóba vezették. Azonban az árapasztó csatorna medrét nem takarították ki, az telve van bozóttal s méter magas füvel. Áradás esetén ez a gaz nagy akadály lesz a víz szabad lefolyásának, miért is gondoskodni kell a meder kellő kitisztításáról.

* **Canalejas, a nagyváradai kapucinusok, meg a Nagyváradai Napló.** A Nagyváradai Napló ismét aggódik Canalejas spanyol miniszterelnökért s ismét félti őt attól a támadástól, mely nem a nagyváradai kapucinus zárda templomában, hanem csak a N. N. riporterének nyári melegtől felhevült fantáziájában történt meg. Hiába írta meg a minap egyik jelenvolt, hogy a N. N. által nagy hűhóval megtámadott predikációban egy szó sem volt a spanyolországi állapotokról. Tegnap a N. N. fenntartja kacsáját s furcsának találja, hogy az illető szerzetes nem vallja be azt, amit »elkövetett«. Nagyon csekély fontossággal bír ugyan, hogy a lapunkban közzétett és föltétlenül szavahihető helyről jövő felvilágosítás után a N. N. még mindig regél arról, hogy a nagyváradai kapucinusok így meg úgy hadat üzentek a spanyol kormánynak; de, hogy a hadüzenetről szóló harcias hír hihetőségét még élesebb világításba helyezzük, közöljük a Nagyváradai Napló által megtámadott szerzetes nyilatkozatát is a következőkben:

Mint hogy a Nagyváradai Napló mai számában még tölem is vár illetékes cáfolatot, ezennel kijelentem, miszerint f. évi augusztus hó 7-én, a kapucinusok templomában megtartott beszédemben nem volt semmi vonatkozás a spanyolországi állapotokra. Hangsúlyozom, a N. N. naplónak keddi egész vezérlőcikke légből kapott, tudatos valótlanosság.

Nagyvárad, 1910. aug. 12. é.

Henns Aurelius,
kap. rendi áldozópap.

A szónok is, a hallgatóság is nyilatkozott tehát a beszéd dolgában. Ezek után csakugyan kétségtelen, hogy nem az illető egyházi szónok, hanem a N. N. volt az, aki valamit »elkövetett«.

* **Az árvaházi növendékek élelmezése.** Különös beadvány érkezett tegnap Nagyvárad város tanácsához, még pedig hivatalos helyről, dr. Berkovits René városi tisztviselő orvosi kijelentés, hogy figyelemmel kíséri a városi árvaházban gondozott gyermekeket s azokat sápadtagnak, gyengéknek, satnyáknak találja, akiknek testi fejlődése nem áll arányban korukkal. Ezt annak tulajdonítja, hogy a gyermekek tejet egyáltalán nem kapnak, húst is csak hetenként háromszor és ekkor is kis mennyiséget és tésztát alig kapnak. Ennek a megváltoztatását akként javasolja, hogy a gyermekek minden nap egy fél liter tejet kapjanak; minden nap adjanak nekik húst; kétszer hetenként főt tésztát adjanak nekik és vasárnapokon felváltva egyik héten főt, másik héten sült tésztát adjanak nekik ebédkor.

* **Gyilkos fatönc.** Tegnap délelőtt a La Roche és Darvas cég lunkai fatelepén, borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik ott dolgozó munkást névszerint Toncse Gligort egy legördülő fatönc maga alá temette. A szerencsétlenül járt munkást az óriási fatönc teljesen összezúzta, úgy, hogy azonnal meghalt. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

Lopás a vonaton. Weisz Károly panaszt emelt, hogy a f. hó 11—12-ike közötti éjjelen a Budapestről jövő személyvonat II. odoszt. kocsiában levő táskájából, amíg ő a püspökladányi állomás vendégüljében időzött, ismeretlen tettes egy egészen új sötétkék színű, fekete bélésű zakó ruhát elloptott. A rendőrség az eljárást folyamatba tette.

* **Gólya egy pesti háztetőn.** Tegnap délután 6 óra tájban olyan esemény volt Budapesten, amilyenre a legöregebb szivarosgyerekek se emlékeznek. Ebben az órában az Andrassy-ut 30. számú ház előtt egy hatalmas embertömeg tolongott. Kíváncsian nézték, se egy cseléd nem ugrott le az emeletről, ellenkező-

leg, egész ellenkezőleg — egy gólya kelepelt az Andrassy-ut 30. számú ház felett. Egy igazi, szép szál gólya, aki olyan fesztellenül mozgott a bérház palatetején, mintha otthon volna, egy nádfedeles kis házikón, a nagy kereken, amelyet a szerencsére számító gazda ravaszul odatett gólyaháni. Egy aeroplánnak nincs annyi ájtatos publikuma, amennyi ennek a fantasztikus gólyának volt, aki nem tudni hogyan, miért, honnan került a fővárosba, ahol talán sohasem járt még gólya. Az egész közlekedés megakadt az uton, Pest kandi népe lelkesen, bámszan és természetesen viccelődve nézegette a gólyát, míg a különös vendég meg nem unta a dolgot és el nem repült a nem neki való talajról. Az emberek megéljenztek és eloszlottak, az Andrassy-ut 30. számú ház gazdája pedig novemberre már megint stájerol, arra való hivatkozással, hogy gólya szállt a házra, szerencsét hoz a lakóknak.

* **Cirkusz colosseum a Nagypiac-téren.** A Nagypiac-téren levő cirkusz colosseum estén érdekes előadásokat rendez. A társulat kiváló erőkből áll s a program minden száma olyan, hogy megérdemli a megtekintést. Egy olasz csoport hordóprodukciói, a tót női csoport, a légtornászok és a nyújtó gyakorlatok mind bámulatra méltó mutatványok, amilyent nem mindég élvezhet a közönség. Ezek a mutatványok bármely nagy cirkusz műsorából is kiválnának. A cirkusz colosseum még néhány napig tart előadást. Most napokig nagy díjbirkózás van az előadás végén.

* **Lopás.** Havas Frigyes jelentést tett a rendőrségen, hogy a Bémer-téri üzlete kis kiskakából ismeretlen tettes mintegy 6—8 drb. himalaja kendőt elloptott. Károsult feljelentése szerint alkalmazottai valószínűleg nem csukták le a rollót.

* **Borsalino, Pichler és angol kalap** nyári újdonságok **REICHARD ÁRUHÁZÁBA** megérkeztek, hol legelegánsabb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók. 40

Szives tudomására hozzuk, hogy Nagyváradon (Nagy Sándor-utca 2. szám alatt) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő amerikai férfi szabó üzletet nyitottunk. Amennyiben alkalmunk volt az első amerikai szabásati akadémián nyert kintintető oklevelet megnyerni a modern szabászat minden legújabb vívmányaihoz. Pontos kiszolgálásért keszkesdik. Szives pártfogását kérve tisztelettel:

HÁBER ÉS TÁRSA,

amerikai férfiszabók
Nagyvárad.

344

x **A Lloyd kávéház** kényelmes nyári helyiségében augusztus hó 12, 13, 14. és 15-én a következő pompás mozgófényképek lesznek bemutatva: 1. Zene-lecke. 2. Féltekeny férj. 3. A pénz körútja. 4. Rézbőrű szerelme. 5. Pontinii mocsarak. 6. Skócián keresztül. 7. A világ vége. 8. Lelki párbajok. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor. Kétféle italokról és ételkről gondoskodva van. A n. é. közönség szives pártfogását kéri *Hartstein és Örlei* kávéházi tulajdonosok.

Friedländer I. Izsó

angol divat-szabó

Nagyvárad, Szt János-utca.

x **Olvassa el kérem!** Ha érdeklő, hogy lakásában miért érhet el takarítást villamos áramfogyasztással. On égethet már 16 gyertyafényű *Wolfram* égőt és ami a régiekkel szemben óránként kb. 3 fillért takarít meg, tehát

nem szükséges, aki *nem akar* nagy világítást, hogy 32-es vagy 50 gyertyafényű égőket alkalmazzon és ami a fű nálam, ezen *Wolfram* égő 2 K 40 fill. Stern villamos felszerelési vállalata Bémer-tér 2. Telefon 556. Szívesen szolgálok felvilágosítással. 44

Uj üzlet!

Uj üzlet!

GÁL FERENCZ

díszmű, játék és sport áruháza

a legtisztább hangú gramofonok és
lemezek gyár. raktára

Nagyvárad, Rákóczi-ut Bazar épület.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

A helyszini szemlék díjai.

A városi mérnöki hivatal összeállította az építkezési szabályrendelet függelékét képező díjszabályzat alapján szedhető szemledíjakat s erre vonatkozólag a polgármester helyettes a következőket teszi közhírré, a közönség tájékoztatása céljából:

Miután a Belügyminiszter ur a folyó évi július 26-án 161148—908—III. szám alatt kelt rendeletével az új építkezési szabályrendelet tervezet mellékeit képező díjszabályzatban megállapított szemledíjak szedését a rendelet leérkezéséig kezdődőleg engedélyezte; ennél fogva a tanács az engedélyezett szemle díjaknak a mai naptól kezdődő szedését elrendeli aként, hogy a mai naptól vagyis 1910. aug. hó 10-étől kezdődőleg foganatosítandó építkezési és rendőri szemlékért, továbbá terv másolatokért a díjszabályzatban megállapított díjak beszedendők.

A díjszabás szerint szedhető díjak két csoportba oszlanak u. m.:

1. Az első csoportban a díjszabás 1., 2. 4. tételei alapján szedendő díjak tartoznak, vagyis azok, amelyek első sorban a mérnöki hivatali működését igénylő eljárásokéit szedendők, ezeket a díjakat a városi mérnöki hivatal számítja ki és a fél által mindenkor és minden esetben írásban benyújtandó kérvényre azonnal reávezeti s ugyancsak a mérnöki hivatal kiállítandó ellennyugtával a félnek azzal az utasítással, hogy a kiszámított díjakat a városi pénztárnál fizesse be, visszaadja s egyben figyelemzeti a felet, hogy csakis a kiszámított díj befizetésének igazolása után fog a szükséges szemle megtartatni, illetve a kért terv-másolat kiadatni.

A pénztári hivatal a kiszámított díj befizetésének megtörténtét a kérvényen nyugtázza s ezt a félnek visszaadja azzal, hogy most már azt a mérnöki hivatalnál adja be.

A mérnöki hivatal az eként ellátott kérvényt átvesszi, beiktatja s azt szemle megtartása végett javaslatával ellátva illetékes helyre juttatja, illetve a kért terv másolat kiadása iránt megfelelően intézkedik.

2. A második csoportba azok a díjak tartoznak amelyek rendőri szemlék foganatosításából folyólag fizetendők a díjszabás 3. pontja alapján. Ezek a díjak a jogerős ítélet kézbesítésétől számítandó 15 nap alatt fizetendők a városi pénztárba, miért is utasítja a tanács a rendőrkapitányi hivatalt, hogy azokat az ítéleteket és véghatározatokat amelyekben a feleket a díjszabályzat 3. tétele avagy a díjszabás utolsó kikezdése alapján újabb rendőri eljárás következtében díjfizetésre kötelezi, a fizetendő díjakat mindig számszerint pontosan állapítsa meg s a számvéviséssel előírás végett mindenkor közölje, hogy nem fizetés esetén a számvévisés behajtás végett kimutathassa.

Miről a városi mérnöki, rendőrkapitányi és számvévisi hivatalok, továbbá a gazdasági tanács-

nok a díjszabályzat egy-egy példányának kiadásával értesítendőik.

Nagyvárad város tanácsának 1910 augusztus hó 10-én tartott üléséből.

Bordé Ferenc,
polgármester h

Moskovits „anatomiai” cipők

: : a legjobbak. : :

Kaphatók: Gyár épület Kossuth-utca 5.

: : és Rákóczi-ut Bazár épület : :

SZÍNHÁZ.

A Pannonia mozi egy csapással a legkedveltebb szórakozó hely lett Nagyváradon. Az előkelő kávéházi közönség estéről-estére nagy tömegekben keresi fel a Pannonia kávéházat, amely a disztigvált és művészi színvonalon álló műsorával bizvást kiérdemelte ezt a nagy érdeklődést. A mostani legújabb műsor is kellemes és tanulságos szórakoztatást nyújt. Bevezet a faipar részleteibe, megismerteti a bivaly vadászati izgalmait, majd meg a »Szórakozott Masci« történetével mulattat. Több érdekes darabból kiválik a »Levél« és Szalome nagy drámája.

MULATSÁG.

„Czárán” ünnepély Biharfüreden.

Az idei szezon második Czárán-ünnepélye is zsufolásig megtöltötte a biharfüredi gyógytermet lelkes közönséggel. Fényes erkölcsi és anyagi sikerrel folyt le a második ünnepély is. A közönség a kitűnő műsornak kedves emlékével hagyta el a termet megerősödve abban a hílás érzetben, amellyel tartozunk a megboldogult érdemeinek. De oly válogatott számok is töltötték be az estét, hogy büszkének lehetnek rá még a Bihar-hegység festőies szép bércei is.

»Geológiai képek« előadta Szontágh Tamás a m. kir. földtani intézet aligazgatója. Ekés szóval érdekesen fejtegette a víz és a tűz, a természetnek s két legnagyobb átalakító ható erejének működését, majd méltatta Czárán Gyula emberfeletti odaadó munkásságát. Ezután egy igazán művészi nivón álló zeneszám következett. Hervay Istvánné urasszony zongorán előadta verdi »Ernáni« című operát, majd ezt »Damen Etude« című zenei remekműnek a tőkély legmagasabb fokán álló előadásával oly extasisba hozta a közönséget, hogy szünni nem akaró tapsvihart váltott ki ez a gyönyörű előadás a hallgatóság köréből.

Nem marad azonban az előző számoknak a hátamögött a »Le a Rajnán« című felolvasása dr. Némethy Gyula teológiai tanárnak, aki ismert nagy szónoki és írói talentumával elvezetett bennünket a »Rajna-menti« híres szép fekvésű városokba és azok monumentális dómjaiba. Elvezetéseket voltak a Heringh Sándor zongorán előadott, igazi cigányos zamatú magyar dalai is, melyek jó kedvre derítették a publikumot. Műsorán kívüli számnak megnyertük Tóth Elek színművészt, aki Petőfi Sándornak két költeményét szavalta megkapó tökéletes előadással.

Az ünnepélynek eme fényes erkölcsi si-

kerét követte az anyagi siker, ami a nemes célt tekintve nagyon örvendetes. A teljes bevétel 135 korona és 50 fillér volt, ekből felülfizetés 60 korona, jegyek árából 75 korona 50 fillér.

Felülfizettek: dr Radu Demeter 9 K, dr Radu Victor 4 K, Kayser Lajos 4 K, Platty Miklós 3 K, dr Hoványi Gyula 14 K, dr Szontágh Tamás 3 K, Wertheimstein Henrik 7 K, Pavlovics Kornélné 3 K, Hervay Istvánné 4 K, Bonczos Lászlóné 2 K, dr Pálffy Mór 1 K, Rozlozsnik Pál 1 K, N. N. 2 K, Schwarcz Sándor 3 korona.

A felülfizetőknek ezuton is köszönetet fejezi ki a »Czárán«-emlékmű bizottság.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

TANÜGY.

Iskolai értesítők.

VI.

A nagyvárad királyi katolikus jogakadémia.

Jogakadémiánk elmúlt tanéve a szakadatlam munkásságnak volt egy érdemes láncszeme, az almanach amely a munkásságnak adja hű tükrét.

Közi az almanach dr Bozóky Alajos tanévnyitó beszédjét, dr Hoványi Gyula értekezését a jogbölcseletről, továbbá dr Bozóky Lajosnak, Kiss Géznak és Sztaniszlavszky Ervinnek a Széchenyi-ünnepélyen elmondott beszédeit. Megemlékezik az igazgató 30 éves tanári jubileumáról s kegyeletes szavakkal parentálja az akadémia volt hitszónokát, Podhracky Rezsőt.

Az akadémia hallgatóinak száma volt az I. félévben 150, a II-ban 132. A 150 közt volt

	magyar	125	vagyis	83.33	százalék
szerb	1			00.67	
oláh	26			16.00	

vallásra nézve:

róm. kath.	44			29.33	
gör. kath.	11			7.33	
gör. kel.	17			11.33	
reform.	23			15.33	
ág. ev.	7			4.68	
zsidó	48			32.00	

Vagyis a nagyvárad kir. kath. jogakadémia hallgatóinak viszonylagos többsége, közel egyharmada zsidó, 28 gör. kath. és gör. kel. hallgató közül csak kettő vallotta magát magyarnak. S a kir. kath. akadémia egyik tanárának az almanachban közzét írodalmi működéséről kitűnik, hogy tollával buzgón támogatja a szabadkőműves világot.

Vajjon milyen egyetemre fejlődhetnék ez az akadémia?!

Iskolai hirdetés. Beiratások a nagyvárad ny. j. magánpolgári iskolába aug. hó 11., 12., 13. és 14-én d. e. 8—11-ig eszközöltnék Szilágyi Dezső-utca 5. sz. I. em. Jelenkezni bármely osztályra az előző tanévi bizonyítvánnyal lehet. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek, kívánatra felelős elhelyezésről gondoskodás Beiratásdíj 5 kor., könyvtárdíj 1 kor., nyugdíj 30 fillér, tandíj havi 16 kor. Ha e 4 napi beírás kellő számú növendéket hoz össze, szept. 1-én az iskola megnyílik s tekintve, hogy házi tanítóra költ ennyit havonkint akárhány szülő, a pártolást nemcsak megérdemli, hanem kéri is *Ó Dezső.*

TÁVIRATOK

A király kegyelme.

Bpest, aug. 12. A király 80 éves születése alkalmából augusztus 10-én kelt elhatározásával 47 fogolynak elengedte a hátralevő büntetését. A király kegyelme még az összes politikai bűntettek elkövetőire is kiterjed. A kegyelmet augusztus 18-án fogják kihirdetni.

Egy műszaki tanácsos öngyilkos kísérlete.

Óbecse, aug. 12. A Ferenc József-csatorna itteni főigazgatója, Heincz Albert, műszaki tanácsos, öngyilkos kísérletet követett el. Heincz állandóan Sztápárban lakik, ahol birtoka van és itt is lett öngyilkos. Kis forgópisztolyal a fejébe lőtt. Mikor családja a lövés zajára berobant hozzá, Heincz vértócsában eszméletlenül feküdt az ágyán. Azonnal kihívták hozzá dr. Sánta szabadkai kórházi főorvost, aki megoperálta a szerencsétlen embert. Az operáció jól sikerült és az öngyilkos valószínűleg fel fog gyógyulni.

A new-yorki merénylet.

London, aug. 12. Newyorkból táviratozzák, hogy a kórházi orvosok nincsenek egy véleményen. Némelyek föltétlenül szükségesnek tartják a műtétet, mások és köztük Gaynor háziorvosa is, félnek az operációtól, mert a súlyosan sebesült polgármester gyöngye szervezetű. Ma reggel híres sebészeket fognak konzultálni.

A kolera.

Amsterdam, aug. 12. A Pétervárról érkező és Amsterdamban kikötő »Karl Lenkering« és »Republique« gőzösöket Ymuidenben, illetőleg Maasluisben kolera-gyanús esetek miatt vesztelgár alá helyezték.

NYILTTÉR.

BÚTOR

jó kivitelben, jutányosan

REISZ

butorgyárában

Nagyvárad, Kossuth(Sas)-u. 7.

Dr Spitzer Márton

fogorvos

hazaérkezett és rendeléseit megkezdette.

Gérlicz-utcában 2 utcai és egy udvari lakrész **november 1-től**

kiadó

Értekezhetni lehet: **Fráter Kálmán**, helyettes árvaszéki elnöknel, Sal Ferenc-utca, 23. szám. alatt.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti fözsdetudósítások.

Budapest, augusz. 12.

A gabonatözsde.

50 kilogramonkint.

Buza októberre	—	—	981
Rozs októberre	—	—	745
Zab októberre	—	—	721
Tengeri júliusra	—	—	570

Irányzat: Lebonyolít, lanyha.

Értéktözsde.

Magyar hitel	—	—	857.—
Osztrák hitel	—	—	664.—
4%-os koronajáradék	—	—	91.70
Államvasut	—	—	747.—
Jelzálogbank	—	—	482.—
Leszámitoló bank	—	—	587.—
Hazai Bank	—	—	308.—
Kereskedelmi részv.	—	—	747.—
Rimamurányi	—	—	691.—
Salgótarjáni	—	—	640.—
Közuti vasut	—	—	737.—
Városi villamos	—	—	373.—
Adria	—	—	557.—

Irányzat: Csendes, kevés üzlet.

Nagyváradai heti-vásár.

A nagyváradai piacon 1910. évi aug. hó 8-ik napján tartott vásárbán eladott termények és élelmi szereknek árjegyzéke.

Tiszta buza 1-ső 18.20, 2-dik 18.— Kétszeres 1-ső 16.20, 2-ik 16.— Rozs 1-ső 12.20, 2-ik 12.— Árpa 1-ső 12.—, 2-ik 11.20. Zab 1-ső 13.60, 2-ik 13.20. Tengeri 1-ső 13.20, 2-ik 12.60 Borsó 52.— Lencse 40.— Bab 20.— Köleskása 32.— Burgonya 7.— 100 kiló lángliszt 34.— Zsemlyeliszt 32.60. Fehér kenyérliszt 31.80. Barnakenyérliszt 31.— Széna fuvarral 6.00 Szalma fuvarral 2.20 Szalonna sózott 200.— Zsup-szalma —20 Alom-szalma —10. I köbméter bükkfa 7.50 Tölgyfa — Csérta 8.50. 1 kiló marhahus I. o. 1.28, II. o. 1.20, III. o. 1.12 1 liter ó-bor 1.— 1 liter ujbó 72. 1 liter pálinka —72, 1 liter szilvápálinka 1.70, 1 liter szesz 2.— 1 mm. kőszó 21.80. 1 mm. nyers faggyu 80.— 1 mm. olvasztott faggyu 100.— 1 mm. szappan 52.—

1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hlt. ó-bor 60.— 1 hlt. ujbó —. 1 mm. mész 3.60. 1 mm. kemény faszén 6.— 1 mm. puha faszén 4.— 1 hlt. kendermag —. 1 hlt. köles —. 1 hlt. repce —. 1 hlt. dió —. 1 hlt. mogyoró —. 1 hlt. aszalt szilva —. 1 kg. savanyu káposzta —. 1 kg. szalonna nyers 1.80. 1 kg. sertéshus 1.72. 1 kg. juhhus —88. 1 kg. vereshagyma —16. 1 kg. foghagyma —40. 1 kg. bors 2.40. 1 kg. paprika 3.50. 1 kg. barna kenyér —24. 1 liter kő'aj —40.

Forgalmi kimutatás 1910 évi aug. hó 8 ról. Tiszta buza körülbelül 1400 hlt. Kétszeres buza 1000 hlt. Rozs 700 hlt. Árpa 600 hlt. Zab 500 hlt. Tengeri 100 hlt. Burgonya 400 hlt.

Lábas jöszágok: Hizott sertés mintegy 15 drb. Félhizott 20 drb. 2 évestől feljebb — drb. 1 évestől 2 évesig — drb. Süldő — drb. Malac — drb. Vágó marha 100 drb. Jármos ökör 900 drb. Fejős tehén 423 drb. Borju 105 darab. Bivaly 12 drb. Juh és kecske 80 drb. Ló 777 drb.

Marha-ártáblázat. 1910 évi aug. hó 8 ról. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 700—1000 korona. 1 pár II-od rendű jármos ökör 600—900 korona. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 500—660 korona. 1 pár fejős tehén 160—400 korona. 1 drb vágó ökör 420—520 korona. 1 drb vágó tehén 340—500 korona. 1 drb veres borju 60—80 korona. 1 drb fél éves borju 80—100 korona. 1 drb éves borju 100—160 korona. 1 drb két éves borju 120—240 korona. 1 drb hizott sertés élve kilogramonként 1.52 korona. 1 pár fél éves sertés 90—120 korona. 1 pár egy éves sertés 120—130 korona. 1 pár két éves sertés 140—150 korona. 1 drb igás ló 200—400 korona. 1 pár ökörbőr 60—100 korona. 1 pár tehénbőr 50—80 korona. 1 pár borjubőr 20—30 korona. 1 pár ló'őr 20—40 korona.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Sajtó hiba. Persze, hogy sajtóhiba. Nem »Fehér Don Quijote«, hanem »Tehát Don Quijote!« volt amely a cikknek a címe.

REGÉNYCSARNOK.

Rózsika.

Irta: **White-Mellville G. J.**

— Angolból. —

(Folytatás.)

90

Rózsikának meg lehetett a maga vélekedése, de egy nemzeti közmondás megtanítá őt, hogy nem mindig jó az igazságot őszintén megmondani, azért is tartózkodva felelt.

— Azt hiszem, nagyon meg lett volna lepve, ha más valakit talált volna az ágytakaróval betakarva kegyed helyett, például engem, vagy Boufflon mámit!

A Wolverine nevetett, mintha egy kő esett volna le a szivéről. Oly könnyű elhinni azt, amit óhajtunk s a vágy, mely a gondolatot szüli, anyai szeretettel ragaszkodik ahhoz.

— Azt hiszem, nem fogja többé ilyen cselre adni a fejét, — mondá — én igen őszintén megmondtam, a mi a szivemen volt, s az használni fog neki. Rózsika, ne engedje soha a férfit felülkerekedni. Oly elv ez, melyet minden leánykának az abécével kellene megtanulnia. Olyan a férfi, mint a tűz, hasznos, míg neki parancsolni lehet, de rossz, ha urrá lesz fölöttünk és — és — óh! oly fájdalmas annak, aki jobban szeret... De mi úgy beszélgetünk, mint a gyermekek, pedig elég öreg va-

gyok, hogy föl hagyjak az ilyesmivel. De nemcsak a kegyed mulattatására játsztam e komédiát. Mikor fölfutottam ide, és kegyedet alva találtam, olyau egészségesen, olyan ártatlanul, mint egy kis gyermeket, szivem ellágyult és így szóltam magamban: ki fogom venni e szép kis madárkát a hálóból és szabadon bocsátom. Ezért kértem, hogy rejtse el magát, mikor a gróf hangját hallám a boltban. Nem sok időt vesztegetett, hogy a lépcsőn följöjjön. Vereskonty mámi bizonyosan megmondta neki, hogy hogy én itt vagyok.

— Kétségkívül.

— Most már setét van, Rózsika. A mámi pálinkát ivott, mikor elhagytam. Én majd más felé irányzom a figyelmet, mialatt maga az utcára szokik. Természetesen, egyenesen haza megy.

— Természetesen — felelé Rózsika. Péter az ajtónál fog várni, s csodálkozni fog, hogy hová lettem.

Leonie elgondolkozott. Feltéve, hogy Péter megöletett a lázongásban, vagy elfogatott a katonák által; feltéve, hogy nem jön el menyasszonya fölött örködni (és a Wolverine összeborzadt, midőn visszagondolt az ő arckifejezésére, mikor utóljára látta), okosan cselekednie, ha egy olyan leánykát, mint Rózsika, védtelenül hagyja Páris utcáin, mialatt a gróf föl s alá hajhássza, hogy megtalálja. Tiltakozása dacára még mindig nem bizott állhatlan kedvesében és ép úgy félt attól is, hogy vetélytársát a gróf otthon találhatná, ha Rózsika haza megy, mint attól, hogy véletlenül künn az utcán találkozhatnék véle, ha nem megy.

Igy e nők ellenkező célra törekedtek, mert Rózsika, a ki Péter személyes biztonsága miatt kevéssé aggódott és tán semmibe sem vette ezen erős és bátor sziv aggályait, melyeket miatta érezhet, elhatározta, hogy abban a pillanatban, mihelyt szabad lesz, azonnal elmegy Versaillesbe, s történnék bármilyen értesíteni fogja a királynét az őt fenyegető veszélyről.

A szokás ereje, a nevelés befolyása, fájának őszöne, nemeseiktől vagy parasztoktól örökölte bár ezeket, egyaránt azt okozták, hogy Rózsika úgy érzett, mint egy telivér kis arisztokrata, mintha ősei inkább palestina rablók, mint becsületes férjek lettek volna Bretagneban. Szükségtelen mondani, hogy siket marad az érvek előtt, sem új barátainak s vőlegényének politikai nézeteire nem lehetett őt megteríteni, még az iránta érzett szeretet dacára sem. Olyan érzéseket tápláltak amazok, melyeket Rózsika nem volt képes elsajátítani, olyan nyelven beszéltek, melyet nem tudott megérteni.

Az előítélet ama nemes makacsságával, mely oly gyakran meghódítja az ész szavát, ragaszkodott ő saját hitvallásához, vak és szép hitéhez, szentül hitt a menyországban és a pokolban, a paradicsomban és a tisztító tűzben, a szűz Máriában, a szentekben és a Bourbonokban! Mikor meghallotta a cselszövényt, melyet Leonie a királyné elfogására kigondolt; olyan szent borzalommal szitt magába minden szótagot, mint mikor valaki meghallja az özszeesküvést egy templom ereklyéinek kirabolására s a papnak az oltár előtti legyilkolására. A legszentebb s elmulasztatlan kötelességének tartá meghusítani azt, s nem is zúgolódni (mert e leányban a női önfeláldozás bátorsága igen nagy volt), ha önként, szabadon kellene odaadnia életét ez ügyért. A Wolverine féltékenységében Rózsika elég biztosítékot látott arra, hogy sikerülni fog elmenekülnie, s mialatt reszketve jött le a lépcsőn, azon törté elméjét, hogy mikép juthatna legkönnyebben ő felsége színe elé, ha majd a negyedfél mért földet megtette, mely Páris és Versailles közt van.

(Folyt. köv.)

A szerkesztőnek írt levelek

Dr VUOSKIOS GYULA.

VASUTI MENETREND.

ÉRVÉNYES MAJUS 1-TŐL.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.

V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Tvsz.	Gy. v.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Oda. — Vissza.	Tvsz.	Sz. v.	Gy. v.	Tvsz.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
	7 00	8 20		2 00		5 40	9 35	Ind. Budapest k. p. u.	7 30					6 40	
	9 35	11 31		4 23		9 27	11 41	> Bpest ny. p. u.	11 38					9 55	
5 13	11 28	2 06		5 57	1 35	12 25	12 16	> Szolnok	10 20	9 52	12 48	5 41			
5 27		2 18		1 50	12 41			> Püspökladány	10 01		12 37				
5 43	11 49	2 33		6 17	2 07	12 53		> Báránd	9 38	9 33	12 23	5 20			
6 07	12 04	2 52		6 32	2 29	1 16	1 53	> Sáp	8 56	9 19	12 05	5 05			
6 21		3 5			2 43	1 29		> Berettyóújfalú	8 35		11 52				
6 34	12 20	3 17			2 57	1 42		> Mezőpeterd	8 17		11 41				
6 41								> Mezőkeresztes							
6 51		3 30			3 11	1 53		> Ártánd	7 54		11 30				
7 00	12 33	3 38			3 21	2 54	2 26	> Bors	7 43	8 48	11 23				
7 11	12 42	3 48		7 09	3 33	2 55	2 55	> Biharpuszói	7 28	8 41	11 14	4 24			
	12 54	4 10	6 30	7 14		2 53	2 42	Érk. Nagyvárad	7 07	8 34	10 53	4 14			
	1 01	4 17	6 39			3 00		Ind. Nagyvárad	7 01		10 47				
	1 10	4 27	6 51			3 07		> Várad-Velence	6 51		10 38				
	1 20	4 38	7 05			3 14		> Fugyivásárhely	6 38		10 27				
	1 28	4 47	7 16	7 42		3 29	3 14	> Szakadát	6 30	8 10	10 21	3 31			
	1 35		7 25					> Mezőtelegd	6 21		10 09				
	1 41		7 33					> Mezőtelki	6 14		10 00				
	1 47	5 02	7 59	7 55		3 45	3 29	> Czéczke	6 09	7 58	10 04	3 38			
	1 52	5 06	2 05			3 50		> Élesd	6 03		9 59				
	2 00		8 15			4 09	3 52	> Élesd megálló	5 56		9 47	3 26			
	2 12	5 25	8 30			4 17		> Rikosd	5 47	7 46	9 47				
	2 16		8 38			4 24		> Rév megálló	5 36		9 39				
	2 22	5 33	8 43			4 31		> Zichy barlang	5 27		9 28				
	2 27	5 38	8 49			4 38		> Vársonkolyos	5 18		9 13	2 34			
	2 37	5 49	8 55			4 45		> Brátka	5 09		9 04				
	2 45	5 57	9 04			4 52		> Jádvolgy	5 00		8 55				
	2 55	6 08	9 17	8 48		5 00		> Bucsa	4 51		8 46				
	3 06		9 30			5 07		> Feketetó	4 42		8 37				
	3 24	6 30	9 49	9 03		5 14	4 44	> Csucsá	4 33		8 28	12 44	7 07	8 58	2 39
	5 20	8 27	12 28	10 30		7 13	6 26	Érk. Kolozsvár	4 24	10 31	5 21	6 49			1 06

Nagyvárad—Vaskóh.

Tvsz.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vsz.
2 50	4 30	Ind. Nagyvárad	9 49	8 44
3 03	4 41	> Várad-Velence	9 38	8 32
3 17	4 56	> Rontó	9 24	8 17
3 31	5 05	> Félixfürdő	9 17	8 07
3 48	5 21	> Kardó	9 03	7 52
4 31	5 58	> Nyárló	8 37	7 28
4 45	6 11	> Magyargyepes	8 25	7 13
5 03	6 28	> Tasádfő	8 09	6 56
5 17	6 45	> Drágséke	7 55	6 42
5 46	7 03	> Magyarcséke	7 36	6 21
6 47	7 18	> Duseds	7 22	6 06
7 01	7 36	> Szombatság-Rogoz	6 56	5 39
7 20	8 10	> Hollód	6 46	5 28
7 28	8 17	> Gyanta	6 23	5 14
7 42	8 31	> Fekete Kápolna	6 00	4 50
7 51	8 39	> Solyom	5 53	4 41
8 07	8 53	> Belényesörvényes	5 44	4 34
8 13	9 01	> Borz	5 34	4 25
8 27	9 17	> Belényesujlak	5 22	4 13
8 41	9 33	> Sonkolyos	5 11	4 01
8 58	9 50	> Fenes	4 51	3 40
9 19	10 07	> Beléúyes	4 42	3 28
9 35	10 37	> Dragonyesd	4 31	3 16
9 49	10 54	> Szudrics	4 21	3 04
10 08	11 11	> Rieey	4 10	2 52
10 24	11 31	> Lunka-Rézbánya	4 00	2 40
		> Vaskóh-Barest	3 50	2 30

Vésztő—Kötegyán—Hollód.

Vv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Vv.
6 18	5 10	Ind. Vésztő	9 20	4 02
6 36	5 28	> Okány	9 09	3 42
6 52	5 43	> Gyanta	8 43	3 21
7 01	5 52	> Sarkadkeresztúr	8 33	3 10
7 15	6 07	> Méhkerék	8 15	2 50
7 23	6 15	> Kötegyán	8 06	2 40
7 31	6 23	> Kötegyán	7 19	2 15
8 14	7 11	> Pósa	7 07	2 02
8 33	7 30	> Illye	6 57	1 51
8 47	7 41	> Csegöd	6 34	1 31
8 57	7 51	> Erdőgyarak	6 25	1 21
9 06	8 01	> Árpád	6 16	1 11
9 21	8 27	> Feketebátor	6 06	1 00
9 35	8 42	> Feketebátor	5 44	12 32
10 00	9 17	> Feketebátor	5 21	12 10
10 20	9 48	> Rippa	5 05	11 33
10 32	9 58	> Mocsár-Gyanta	4 57	11 21
10 42	10 11	> Hollód	4 44	11 09

Szombatság—Rogoz—Dobrest.

Vv.	Tvsz.	Oda. — Vissza.	Vv.	Tvsz.
9 30	7 50	Ind. Szombatság-Rogoz	6 41	4 57
9 59	8 19	> Nánhegyes	6 14	4 30
10 09	8 29	> Dobrest	6 04	4 20

Nagyvárad—Békéscsaba—Szeged—Arad.

Szv.	Mv.	Szv.	Mv.	Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Vv.	Szv.	Mv.	Mv.	Szv.	Szv.
6 02	8 01	10 20	1 13	4 45	7 40	Ind. Nagyvárad	8 28	9 40	12 05	3 10	4 00	8 10
6 12	8 13	10 30	1 25	4 56	7 59	> Ossi	8 14	9 29	11 52	2 57	3 49	7 59
6 29	8 33	10 48	1 48	5 15	8 23	> Less	7 54	9 12	11 30	2 35	3 33	7 43
6 44	8 44	10 56	2 00	5 25	8 32	> Gyapju	7 40		11 14	2 20	3 22	7 26
	9 03	11 03	2 19	5 34	8 45	> Cséffa	7 30	8 54	11 03	2 10	3 15	7 26
	9 13		2 31		8 56	> Pusztaradvány	7 17		10 38	1 47		
	9 20		2 39		9 04	> Madarász	7 09		10 30	1 40		
7 08	9 27	11 16	2 51	6 02	9 24	> Nagyszalonta	7 02	8 31	10 22	1 33	2 51	7 08
	9 40		3 07		9 38	> Pusztaharmód	6 45		10 05	1 16		
7 28	9 59	11 44	3 27	6 24	9 53	> Kötegyán	6 11	7 54	9 52	1 04	2 32	6 43
7 39	10 11	11 53	3 40	6 33	10 05	> Sarkad	5 54	7 41	9 29	12 44	2 22	6 33
7 47	10 23	12 02	3 53	6 42	10 17	> József szanatórium	5 40		9 15	12 30	2 12	6 27
	10 27	12 05	4 08	6 51	10 29	> Gyulai városerdő	5 25	7 18	9 10	12 25	2 08	6 10
7 58	10 39	12 18	4 22	7 00	10 41	> Gyula	5 15	7 02	8 56	12 14	2 01	6 00
	10 51		4 37	7 10	10 53	> Biczere	5 05	6 56	8 36	11 53		5 48
8 17	11 04	12 37	4 42	7 18	11 05	Érk. Békéscsaba	4 55	6 46	8 18	11 43	1 38	5 35
	12 12	3 29	6 54	9 00	11 17	Érk. Arad	4 45	6 36	8 00	11 25	1 25	5 25
10 45	2 43	4 22	9 11	11 01	7 40	Érk. Szeged-Rókus	4 35	6 26	7 40	11 09	1 15	5 15

Nagyvárad—Gyoma.

Szv.	Vv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Vv.
6 19	1 43	Ind. Nagyvárad	9 29	8 10
6 38	2 02	> Ossi	9 08	7 50
6 51	2 18	> Új Palota	8 48	7 37
7 05	2 30	> Gyires	8 33	7 24
7 19	2 43	> Vizes-Gyán	8 17	7 11
7 23	2 50	> Körösszeg	8 11	7 07
7 37	3 00	> Nagy-Harsány	7 59	6 54
7 57	3 19	> Sza ál	7 48	6 43
8 14	3 35	> Nagy-Tóti	7 23	6 31
8 26	3 47	> Komádi	7 10	6 18
8 44	4 04	> Iráz	6 54	6 05
9 17	4 32	> Köt	6 33	5 49
9 42	5 01	> Vésztő	6 13	5 25
10 25	5 41	> Szeghalom	5 44	4 30
10 41	6 16	> Körösladány	5 13	4 02
10 58	6 33	> Kéthalom	4 43	3 29
11 42	6 59	> Dávaványa	4 13	3 00
12 00	7 17	> Ózdmajor	3 43	2 55
12 23	7 40	> Gyoma	3 17	2 33

Szekelyhid—Margitta—Szilágysomlyó.

Vv.	Szv.	Oda. — Vissza.	Szv.	Szv.	Vv.
10 00	2 27	Ind. Szekelyhid	6 52	1 37	5 51
10 22	2 48	> Asszonyvásár	6 34	1 19	5 33
10 50	3 09	> A átkeresztúr	6 13	1 03	5 10
11 04	3 22	> Vedresábrány	5 56	12 41	4 47
11 15	3 32	> Monos-Petri	5 40	12 31	4 36
12 08	3 57	> Margitta	5 36	12 20	4 25
12 22	4 10	> Felsőábrány	5 17		

NAGYVÁRADI KERESKEDELMI CSARNOK.

A nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola, melynek érettségi bizonyítványa egy évi önkéntes katonai szolgálatra jogosít s melynek eddig végzett 778 növendéke elsőrendű kereskedői-, gyári-, bankári- és pénzügyi cégeknél, postai, távírdai-, vasuti-, pénzügyi-, törvényhatósági és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást,

1910. évi-szeptember hó 1-én nyitja meg 23-ik évfolyamát.

Az intézetet az 1909—1910 iki tanévben 253 tanuló látogatta, köztük 150 vidéki. Vidéki tanulók Dénes Pál igazgatása alatt álló, a magas kormány által engedélyezett és az iskolát fenntartó testület közvetlen felügyelete és ellenőrzése alatt álló internátusban nyerhetnek elhelyezést.

Az 1910—1911-iki iskolai évre a szabályszerű beiratások még július és augusztus hónapokban hétfő, szerda és péntek napjain délelőtt 9—12 ig eszközölhetnek.

A beiratásoknak szeptemberre való halasztása a szülőkre és tanulókra azon veszéllyel jár, hogy tömeges jelentkezések folytán egyik-másik osztálynak netán szükségessé váló párhuzamosítása részint berendezett tanterem, részint elégséges tanterők hiányában szeptemberben már keresztülvihető nem lévén, az akkor jelentkezők felvehetőek nem lesznek; míg a párhuzamosítás szeptemberre eszközölhető akkor, ha annak szükségére már július első napjaiban mutatkoznak. Szeptemberben csak akkor vétetnek fel tanulók, ha a szabályszerű létszám be nem télt. Minden egyéb tudnivalóról »Tájékoztatónk« ad bő felvilágosítást, amelyet levelező-lapon nyilvánított kívánatra az iskola-igazgató (lakik az iskolaépületben, Deák Ferencz utca 3.) azonnal megküld.

Nagy-Várad, 1910. évi július hóban.

Reismann Mór,
a fenntartó-testület elnöke.

332

Dr. Hoványi Géza,
iskolabizottsági elnök.

A hölgyek
érezékeny
arczbőre

főleg kirándulásoknál és utazásoknál stb. a forró évadban izzadság kiválása, por és rovarszurások által károsan befolyásoltatik. Mind ez esetekben az általánosan ismert **Corsini** féle pipereszer

„Eau de Florence“

valóságos jótéteménynek bizonyult. Ha vele zsebke-dönket megnedvesítjük és arcunkat tisztítjuk, az idegek felfrissülnek, a bőr pedig sima és fehérré válik.

**A szépség ápolása sőtaközben!
Egyszerű és radikális.**

Hazajövet után el ne feledjék Eau de Florencevel mosakodni.

Kapható minden e szakmába vágó üzletekben. —
The Corsini Parfümery Company Barden & Comp.
Wien, VI. Stumpergasse 47.

Haszonbérlet.

A nagyváradai I. sz. káptalani nagy-prépostsághoz tartozó görbedi uradalmi birtoknak a kataszteri felmérés szerint 1563 katasztrális holdat tevő, szántó, rét és legelőből álló mezőgazdasági területe, a hozzátartozó tisztai lakással, cseléd-lakásokkal és gazdasági épületekkel 1910 október 1-től 6 évre haszonbérbe adatik.

Zárt ajánlatok 2500 korona bánat-pénzzel ellátva 1910 szeptember 1-ig főtisztelendő dr. Karácsonyi János dékán-kanonok urhoz adandók be, a vonatkozó haszonbérbeadási feltételek pedig Frankó Endre káptalani főügyész urnál (Nagy-Várad, Szaniszló-utca 3.) tekinthetők meg.

Baross-utca 60. számú
ház földszintjén két
szoba, konyha
és mellékhelyiségekből
álló lakás 1910 évi

november 1-től kiadó

Értekezni lehet Pol-
gári Takarékpénztár-
nál, Kossuth-u. 4. sz.

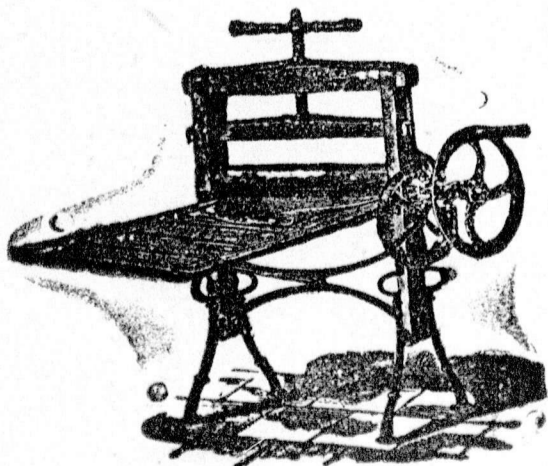
„Bihar“ Söröcsarnok

Kossuth Lajos-utca és Nagy-
o o piac-tér sarkán o o

Izletes konyha. Mérsékelt árak.
Abonensek ebéd és vacsorára
naponta felvételnek. Tisztán ke-
zelt saját termésű borok. Na-
ponta friss sör, poharanként
o o 8 krajcár. o o

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése

Kézi hajtású „Jégkészítő-gép“ **NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.** állandó működésben. Megtekinthető az üzletben.

Jégszekrények legújabb szer-
kezetekkel.

**FAGYLALT-GÉPEK.
Kerti vasbutorok.
GUMMI CSÖVEK.**

John-féle mosó- mángorló- és
facsaró-gépek.

Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

